

PAPILDOMŲ MAISTO MEDŽIAGŲ ĮTAKA OŽKŲ PIENO KOKYBEI IR SVEIKATINGUMUI

Jazeps Spruzs¹, Elita Selegovska¹, Inese Remeza², Svetlana Vasiljeva³

¹*Latvijas zemes ūķio universitetas, Liela g. 2, LV 3001, Jelgava, Latvija; el. paŗstas: elita.selegovska@llu.lv*

²*Rygos Stradins universitetas*

³*Latvijas universiteto biologijas institutas*

Santrauka. Œerimo bandymas atliktas Latvijos ūķyje „Bēŗzi“ ir truko 92 dienas. Eksperimento laikotarpiu pirmosios (kontrolinēs) grupēs oŗkos buvo Œeriamos pagrindiniai paŗarais (PP), pagamintais ūķyje. Antrosios grupēs oŗkos buvo Œeriamos racionu, papildytu kvieŗiŪ sēlenomis. Treŗiosios grupēs oŗkŪ racionas buvo papildytas saulēgraŗŪ miltais, o ketvirtoji grupē kaip paŗarinį priedą gavo rapsŪ miltus.

Kartu su paveldimais ypatumais ir gyvuliŪ selekcija oŗkŪ pieno produkcijai įtakos turi tinkamai sudaryti, vertingi racionai. Per palyginti trumpą laikotarpį jie darē įtaką ne tik organizmo bŪklei, bet ir gyvulio sveikatai bei pieno produkcijai. VietiniŪ Latvijos oŗkŪ organizme Œerimas kvieŗiŪ sēlenomis vasarą pieno produkciją padidino 4,33 proc., paŗariniŪ vienetŪ sumaŗino 4,2 proc., o lengvai virŗkinamŪ proteinŪ kiekis sumaŗžējo 0,6 proc. Atitinkamai padidējo pieno riebumas, baltymŪ ir cukraus kiekis piene – 22,8; 13,3 ir 1,1 proc., palyginti su kontroline karviŪ grupe.

SaulēgraŗŪ miltai vasaros laikotarpiu padidino pieno produkciją 1,8 proc., virŗkinamŪ proteinŪ suvartojimą – 8,0 proc. ir 1,6 proc. sumaŗino pieno riebumą bei 3,9 proc. padidino proteinŪ kiekį ir 0,2 proc. cukraus kiekį piene palyginti su kontroline grupe. RapsŪ sēklŪ miltai vasaros laikotarpiu padidino pieno produkciją 12,64 proc., paŗariniŪ vienetŪ suvartojimas sumaŗžējo 10,4 proc., virŗkinamŪ proteinŪ – 3,1 proc., pieno riebumas padidējo 3,2 proc., o proteinŪ ir cukraus kiekis piene sumaŗžējo atitinkamai 1,1 ir 1,6 proc. palyginti su kontroline grupe. Bandomosiose grupēse statistiŗkai patikimai padidējo branduolio laŗteliŪ segmentŪ ir leukocitŪ kiekis, o santykinis limfocitŪ kiekis sumaŗžējo. Taip pat bandomŪjŪ gyvŪnŪ organizme statistiŗkai patikimai padidējo T – B – A laŗteliŪ bei santykinis fagocitŪ kiekis, o tai turi įtakos organizmo sveikatos bŪklei.

Raktaŗodŗiai: oŗka, Œerimas, pieno sudētis.